

Jeden wykres pokazuje, dlaczego emerytura od państwa to mrzonka

Godne emerytury od państwa - to hasło słyszeliśmy z ust polityków już wiele razy. Zestawione z ekonomicznymi danymi, mogą okazać się jednak tylko pustą obietnicą. Po obniżeniu wieku emerytalnego przez rząd PiS większość młodych będzie mogła liczyć tylko na emerytury minimalne, czyli kilkaset złotych na rękę - obliczył GRAPE UW.

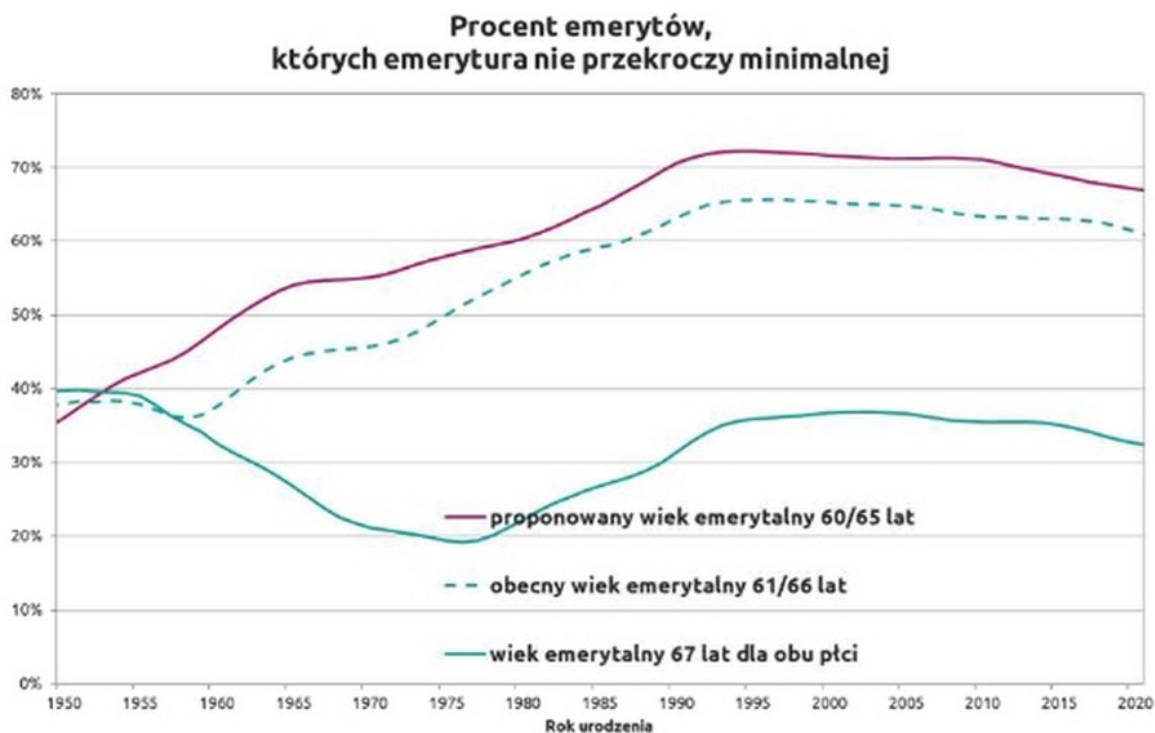
Rząd zapowiedział obniżenie wieku emerytalnego [już od 2017 roku](#). W związku z tą obietnicą, grupa naukowa GRAPE (Group for Research in Applied Economics) z Uniwersytetu Warszawskiego postanowiła przeprowadzić symulację ekonomiczną tego, na jakie emerytury mogą liczyć Polacy po wejściu w życie reformy.

Jakie emerytury od państwa mogą dostać młodzi

W wyliczeniach naukowcy GRAPE wzięli pod uwagę m.in. skalę produktywności, aktywności na rynku pracy i cierpliwości do oszczędzania Polaków, dzięki czemu "replikują strukturę dochodu i majątku" w społeczeństwie polskim z lat 2010-2015. Całą, skomplikowaną metodologię i założenia przeprowadzania symulacji GRAPE [wyjaśnia w swoim raporcie](#).

Wnioski z niego są zatrważające. Na poniższym wykresie widać, że **ponad 70 proc. osób urodzonych po roku 1990, a więc dzisiejszych 26-latków, dostanie najwyżej emerytury minimalne**, jeśli rząd obniży wiek emerytalny. Dla urodzonych w latach 1980-1990 odsetek ten wynosi niewiele mniej, bo 60-70 proc. (i oczywiście rośnie z czasem).

Wzrośnie ubóstwo wśród emerytów -- wg roku urodzenia ...

9

Foto: GRAPE UW/grape.org.pl / materiały prasowe

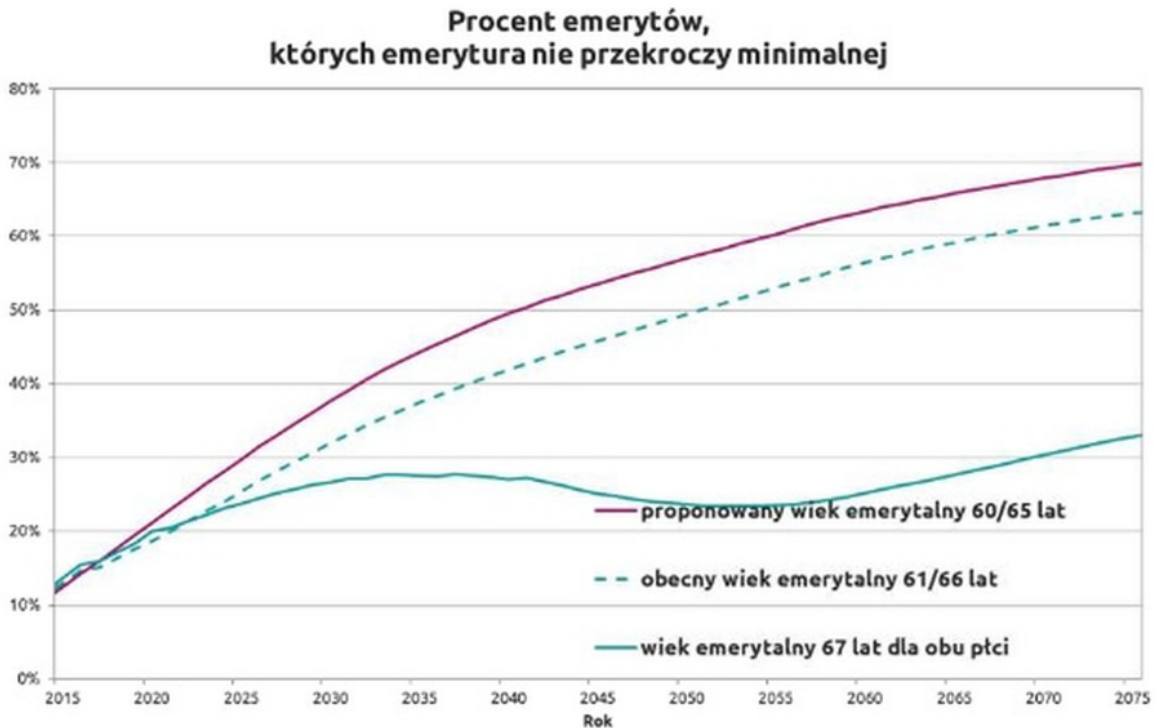
Od razu też rzuca się w oczy, że w wariancie 67/67 (równy wiek emerytalny 67 lat dla obu płci) **znacznie mniej osób otrzymywałoby tylko emeryturę minimalną** - maksymalnie 40 proc. niezależnie od rocznika.

Emerytura minimalna to świadczenie otrzymywane przez osoby, które przepracowały oczekiwaną liczbę lat i osiągnęły odpowiedni wiek (po reformie PiS 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn), ale nie wpłaciły do systemu odpowiednio dużo, by dostać coś poza emeryturą minimalną.

W 2016 roku emerytura minimalna wynosiła 880 zł brutto, czyli "na rękę" 757, 21 zł. Ale GRAPE w swoich wyliczeniach wskazuje, że wszystkie emerytury będą niższe, "niezależnie od aktywności na rynku pracy, cierpliwości i produktywności".

Wzrost liczby osób otrzymujących najwyżej emeryturę minimalną widać jeszcze dobitniej na wykresie według lat kalendarzowych. Im później, tym więcej takich osób.

... oraz wg roku kalendarzowego

10

Foto: GRAPE UW/grape.org.pl / materiały prasowe

Jeśli porównać ten wykres z badaniami Fundacji Kronenberga z [raportu](#) "Postawy Polaków wobec oszczędzania 2015" widać, że **większość z nas może nie zdawać sobie sprawy z tego, jak niskie otrzyma emerytury.**

Jak Pan/Pani sądzi, jaka będzie przewidywana wysokość Pana/Pani emerytury w momencie przejścia na nią (2015)? (osoby niebędące na emeryturze)

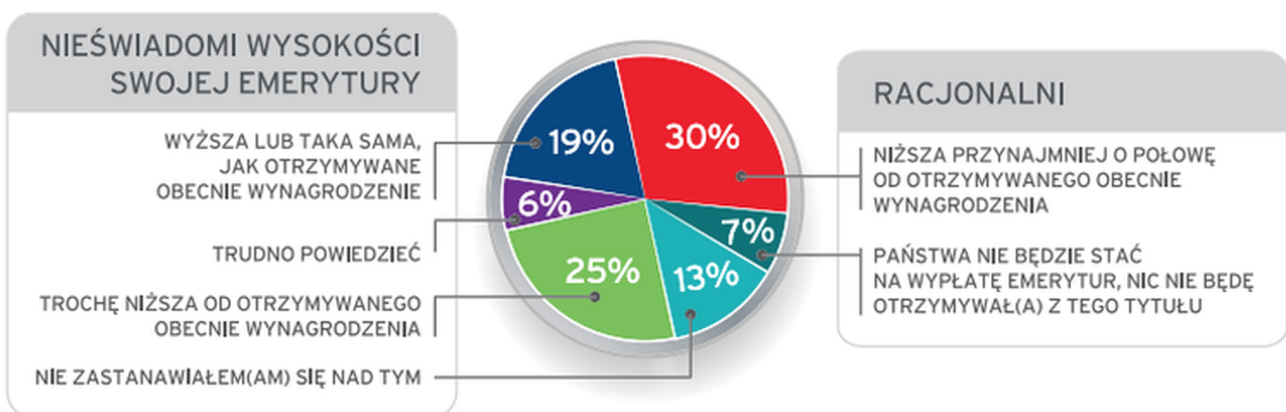

Foto: Fundacja Kronenberga/Raport "Postawy Polaków wobec oszczędzania 2015" / materiały prasowe

Najwięcej stracą najbogatsi

GRAPE pokusiło się też o ocenę, jak zmieni się sytuacja osób z różnymi zarobkami, choć nie wskazuje tu konkretnych przedziałów liczbowych.

- Najmniej zarabiający również najmniej odczują zmiany - nadal będą otrzymywać emeryturę minimalną, tylko niższą niż w wariantcie 67/67.
- Przeciętnie zarabiający "w większości" dostaną emerytury minimalne zamiast świadczenia wynoszącego 30 proc. ostatniego wynagrodzenia, które otrzymaliby przy wariantcie 67/67. GRAPE podkreśla, że ta grupa to "ponad połowa populacji"
- Osoby z wysokimi zarobkami otrzymają emerytury o ok. 40 proc. mniejsze niż w wariantcie 67/67

Można więc stwierdzić, że **na skutek obniżenia wieku emerytalnego przez rząd PiS, Polacy zyskają kilka lat więcej na emeryturze**, ale też znacznie stracą na wartości emerytur.

Działaj, zamiast czekać na pieniądze od państwa

Niedawno pisałem o tym, [dlaczego nie wierzę w emerytury od państwa](#) i powody te były głównie polityczno-społeczne. GRAPE do nich dorzuciło kolejny: ekonomiczny. Być może tak dobitne pokazanie, że czekają nas w zasadzie głodowe emerytury, przekona przynajmniej część Polaków do oszczędzania.

Do tej pory się to nie udawało. **W rankingu krajów UE o najwyższej stopie oszczędności zajmujemy... trzecie miejsce od końca** ze stopą 1,98 proc. (dane za Eurostatem). Gorszy od nas są tylko Litwini (0,13 proc.) oraz Łotysze (-0,78 proc.). Stopa oszczędności to stosunek oszczędności gospodarstw domowych do ich łącznego dochodu rozporządzalnego, a więc pieniędzy, jakimi dysponuje rodzina pomniejszonymi o wydatki stałe, takie jak kredyty, podatki i składki.

Jeszcze gorzej wypadamy, gdy porównać polskie oszczędności na głowę (per capita) z innymi narodami. Polacy mają średnio 6,1 tys. euro oszczędności na osobę i nawet Czesi mają prawie dwa razy lepszy wynik: 11,2 tys. euro. U Niemców jest to 44 tys. euro, Brytyjczyków - 86 tys. euro, a u Szwajcarów aż 157 tys. euro (dane i grafika z raportu Fundacji Kronenberga "Postawy Polaków wobec oszczędzania 2015").

KRAJ	SUMA OSZCZĘDNOŚCI W MLD EUR 2014 R.	OSZCZĘDNOŚCI PER CAPITA W EUR 2014 R.	STOPA OSZCZĘDNOŚCI 2014 R.	PROGNOZA STOPY OSZCZĘDNOŚCI NA 2015 R.
Chiny	14 223	7 992	30-35%	30-35%
Czechy	175	11 275	4,5%	4,8%
Japonia	12 063	73 547	0,3%	1,6%
Niemcy	5 231	44 769	9,4%	9,3%
POLSKA	379	6 194	0,4%	1,0%
Szwajcaria	1 944	157 446	17,8%	16,8%
USA	56 456	138 714	4,8%	5,1%
Wielka Brytania	7 642	86 233	3,3%	3,3%

Źródła: OECD, Bank Światowy, Eurostat.

Foto: Fundacja Kronenberga/Raport "Postawy Polaków wobec oszczędzania 2015" / materiały prasowe

Jednocześnie oszczędzamy, jeśli już, to bardzo mało - wynika z raportu Fundacji Kronenberga. **Powyżej 500 zł miesięcznie odkłada tylko 9 proc. z nas, większość poświęca na to 100-250 zł:**

Ile średnio pieniędzy oszczędza Pan/Pani w ciągu miesiąca (2015)?
(osoby oszczędzające)

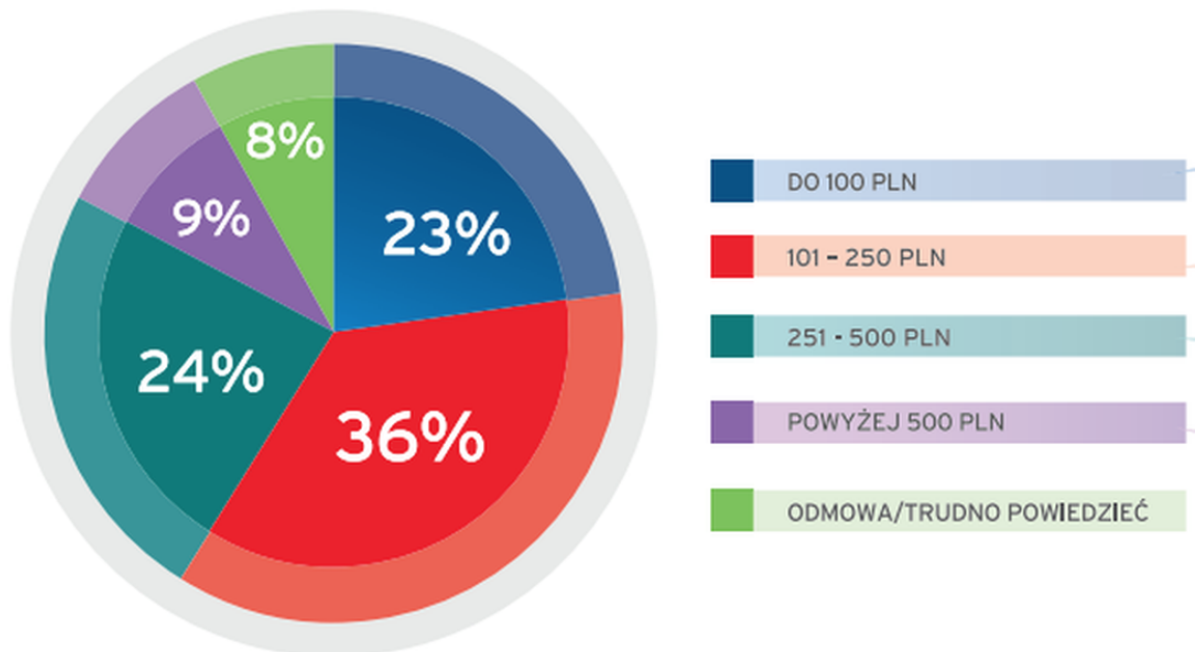

Foto: Fundacja Kronenberga/Raport "Postawy Polaków wobec oszczędzania 2015" / materiały prasowe
Jak by tego było mało, **tylko 21 proc. z oszczędzających Polaków odkłada na emeryturę, 28 proc. twierdzi, że robi to w celu "zabezpieczenia przyszłości swojej lub najbliższych"**, ale 29 proc. "nie ma konkretnego celu".

Wszystkie te dane składają się na jeden wniosek: Polacy, nawet jeśli jeszcze wierzą w godne emerytury od państwa, powinni porzucić te mrzonki i zacząć zbierać emerytalny kapitał na własną rękę.

Zobacz cały raport GRAPE UW o obniżeniu wieku emerytalnego: